

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 62/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária Mgr. Marek BENEDIK, s.r.o., proti rozhodnutiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/217/24K z 29. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Návrh o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bol 30. decembra 2024 doručený návrh navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“), ktorým bolo rozhodnuté o tom, že navrhovateľ porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) podať oznámenie o vzniku verejnej funkcie do 31. júla 2024, za čo mu bola uložená pokuta v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára vo výške 1 430 eur. Navrhovateľ sa domáha zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci výboru na ďalšie konanie a uplatňuje si náhradu trov konania.

2. Z návrhu a predložených dôkazov vyplýva nasledovný stav veci:

3. Navrhovateľ bol rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „predseda národnej rady“) č. 386 z 1. júla 2024 podľa § 30 ods. 7 zákona č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o STVR“) vymenovaný za zástupcu generálneho riaditeľa STVR od 1. júla 2024 do 30. septembra 2024.

4. Navrhovateľovi bolo 23. septembra 2024 doručené uznesenie výboru č. 304 zo 17. septembra 2024, ktorým bolo proti nemu ako verejnému funkcionárovi poverenému výkonom právomocí

generálneho riaditeľa STVR začaté konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona pre porušenie povinnosti podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona do 30 dní odo dňa ujatia sa výkonu verejnej funkcie.

5. Po tom, ako sa navrhovateľ vyjadril k uzneseniu výboru o začatí konania, výbor rozhodol, že navrhovateľ ako verejný funkcionár mal do 31. júla 2024 podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona a za nesplnenie tejto povinnosti uložil navrhovateľovi pokutu 1 430 eur.

6. V odôvodnení namietaného rozhodnutia výbor postupne reagoval na jednotlivé argumenty navrhovateľa uvedené v jeho vyjadrení v konaní pred výborom. Uviedol, že taxatívny spôsob vymedzenia verejných funkcií, ktorých nositelia sú zahrnutí pod osobnú pôsobnosť ústavného zákona, sa zmenil novelizáciou uskutočnenou ústavným zákonom č. 66/2019 Z. z., prostredníctvom ktorej sa rozšírila jeho osobná pôsobnosť o ďalších verejných funkcionárov v prípadoch „ak tak ustanoví zákon“. Táto predmetná skutočnosť vyplýva z čl. 2 ods. 1 písm. z) ústavného zákona, ktorého aktuálna podoba platí v znení ďalšej novelizácie uskutočnenej ústavným zákonom č. 232/2019 Z. z. Podľa výboru nemožno považovať znenie ústavného zákona v čl. 2 ako taxatívne vymedzenie určitých funkcií, ktoré je možné považovať iba a len za funkcie spadajúce pod pojem „verejný funkcionár“.

7. Výbor ďalej uviedol, že na generálneho riaditeľa STVR, ako aj na členov Rady Slovenskej televízie sa vzťahuje čl. 2 ods. 1 písm. v), a to s poukazom na to, že v danom prípade ide o legislatívnu substitúciu, kontinuitu právnych predpisov, ktorá je premietnutá *expressis verbis* v ustanovení § 30 ods. 13 zákona č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov. Poukázal aj na výpis z obchodného registra STVR s tým, že STVR sa k 1. júlu 2024 stáva právnym nástupcom RTVS a preberá všetky jej práva a povinnosti. Z toho podľa výboru vyplýva, že generálny riaditeľ STVR preberá právny status generálneho riaditeľa RTVS vo všetkých súvislostiach, právnych normách a vzťahoch, kde je na tento pojem odkazované. Výbor na doplnenie poukázal na judikatúru ústavného súdu – uznesenie sp. zn. I. ÚS 473/2021 (správne sp. zn. I. ÚS 473/2023, pozn.).

8. Podľa výboru novelizáciou uskutočnenou ústavným zákonom č. 469/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon, bola vymedzená v čl. 2 ods. 1 písm. z) osobná pôsobnosť ústavného zákona, kedy sa vzťahuje na funkcie „štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu, členov riadiaceho orgánu a členov kontrolného orgánu alebo dozorného orgánu právnických osôb, ktorých do funkcie priamo alebo nepriamo navrhuje alebo ustanovuje štát alebo právnická osoba so stopercentnou majetkovou účasťou štátu“. Z tohto vymedzenia možno *expressis verbis* vymedziť osobnú pôsobnosť ústavného zákona aj na generálneho riaditeľa STVR, ako aj na členov rady STVR.

9. Výbor poukázal na dôvodovú správu k ústavnému zákonu č. 469/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon, a konštatoval, že v čl. 2 ods. 1 písm. z) ústavného zákona je teda premietnutá i univerzálna a všeobecná pôsobnosť, ako aj účel ústavného zákona vzťahujúci sa na štatutárne orgány alebo členov štatutárnych orgánov, členov riadiaceho alebo dozorného orgánu právnických osôb, ktorých do funkcie priamo alebo nepriamo ustanovuje štát alebo právnická osoba so stopercentnou majetkovou účasťou štátu. Generálny riaditeľ STVR spadá pod osobnú pôsobnosť čl. 2 ods. 1 písm. z) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.,

pretože je štatutárnym orgánom inej právnickej osoby zriadenej štátom, ktorého funkcia je priamo ustanovená štátom prostredníctvom procesov upravených zákonom č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov. Článok 2 ods. 1 písm. zc) dopĺňa interpretáciu, že generálny riaditeľ STVR spadá pod osobnú pôsobnosť ústavného zákona nielen prostredníctvom legislatívnej substitúcie (zmena pojmov „RTVS“ na „STVR“), ale aj z hľadiska všeobecných princípov a pravidiel o pôsobnosti vymedzených v čl. 2 ods. 1 ústavného zákona. Výbor trvá na svojom právnom názore, že dotknutý verejný funkcionár porušil povinnosť ako verejný funkcionár spadajúci pod čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona z dôvodu, že plní funkciu štatutárneho orgánu enumerovaného v danom článku s právnym nástupníctvom priamo zákonom určeným a nejde o „extenzívny výklad“, ktorý predostiera dotknutý verejný funkcionár, a to z dôvodov už popísaných.

10. Výbor ďalej uviedol, že dňom 1. júla 2024 navrhovateľ začal vykonávať právomoci a povinnosti generálneho riaditeľa STVR, poukázal na výpis z obchodného registra upravujúci spôsob konania štatutárneho orgánu STVR a uviedol, že navrhovateľ vykonáva pôsobnosť v určenom čase v rovnakom rozsahu ako generálny riaditeľ STVR. K dočasnosti poverenia výkonom oprávnení funkcie štatutára výbor poukázal na judikatúru ústavného súdu, uznesenie sp. zn. I. ÚS 383/2011, uznesenie sp. zn. I. ÚS 589/2012 a uznesenie sp. zn. II. ÚS 125/2016. Podľa výboru aj v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu je zrejmé, že poverenie výkonom funkcie v prípadoch, keď verejní funkcionári síce nespádajú de iure pod enumeráciu verejných funkcií uvedenú v čl. 2 ods. 1 ústavného zákona, má de facto rovnaké účinky ako identifikovateľná verejná funkcia v predmetnom článku, keďže určité osoby (ako napr. dotknutý verejný funkcionár) v zmysle oprávnení vykonávajú rovnakú pôsobnosť ako verejní funkcionári, a to aj napriek tomu, že funkcia „poverený riadením“ alebo „poverená riadením“ a pod. nie je definovaná v litere ústavného zákona. Bez kontroly „zastupujúcej osoby“ by dochádzalo k ohrozeniu ochrany verejného záujmu, keďže daná osoba by nepodliehala žiadnej kontrole zo strany určeného orgánu, aj napriek tomu, že rozhoduje s rovnakými právomocami ako verejný funkcionár vyjadrený v čl. 2 ods. 1 písm. v), resp. v prípade, žeby daná funkcia nebola priamo enumerovaná, tak aj v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona.

11. Výbor zdôraznil, že ústavný zákon stanovuje verejným funkcionárom povinnosť do 30 dní, keď sa ujali výkonu verejnej funkcie, podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok určenému orgánu, predmetné oznámenie však verejný funkcionár do rozhodnutia výboru nepodal. Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že zo strany verejného funkcionára došlo k porušeniu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

II.

Argumentácia navrhovateľa

12. Navrhovateľ tvrdí, že ním vykonávaná funkcia zástupcu štatutárneho orgánu STVR nespadá do okruhu verejných funkcionárov vymedzených v čl. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (tzn. nespadá pod osobnú pôsobnosť predmetného ústavného zákona), a preto nemal povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona. Tvrdí, že ako zástupca generálneho riaditeľa STVR (predtým RTVS) nemá postavenie verejného funkcionára podľa ústavného zákona. Z tohto dôvodu mu bola rozhodnutím výboru pre nezlučiteľnosť funkcií neoprávnene a nedôvodne uložená pokuta.

13. Navrhovateľ poukazuje na to, že v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona sa za verejného funkcionára považuje generálny riaditeľ RTVS a členovia rady RTVS. Zákomom č. 157/2024 Z. z. došlo s účinnosťou k 1. júlu 2024 k zrušeniu RTVS, a tým aj k zániku funkcie generálneho riaditeľa RTVS a člena rady RTVS. Do funkcie generálneho riaditeľa STVR nebol dosiaľ vymenovaný nikto. Zástupca generálneho riaditeľa RTVS nikdy nebol a ani zástupca generálneho riaditeľa STVR nie je verejným funkcionárom.

14. Navrhovateľ tvrdí, že judikatúra, na ktorú odkazuje výbor, sa týka osôb, ktoré mali postavenie verejného funkcionára z titulu výkonu príslušnej funkcie v štátnom podniku. STVR nie je štátnym podnikom, ale verejnoprávnou inštitúciou zriadenou zákonom o STVR.

15. Navrhovateľ bol menovaný do funkcie, ktorú zákon výslovne označuje ako zástupca štatutárneho orgánu STVR. Navrhovateľ ako zástupca štatutárneho orgánu nevykonáva rovnakú pôsobnosť ako generálny riaditeľ. Ustanovenie § 30 ods. 7 druhá veta zákona č. 157/2024 Z. z. totiž výslovne stanovuje, že „Zástupca štatutárneho orgánu podľa prvej vety je oprávnený do zvolenia prvého generálneho riaditeľa vykonávať len úkony, ktoré súvisia s bežnou prevádzkou Slovenskej televízie a rozhlasu, a nesmie uzatvárať zmluvy v oblasti investícií a v oblasti výroby programu a vysielania Slovenskej televízie a rozhlasu, ktorých výška plnenia presahuje sumu 200 000 eur vrátane dane z pridanej hodnoty.“. Navrhovateľ ako zástupca štatutárneho orgánu nemá rovnaký rozsah pôsobnosti ako generálny riaditeľ.

16. Navrhovateľ argumentuje, že výbor v minulosti (počas viac ako 13 rokov) nepovažoval osoby, ktoré vykonávali funkciu zástupcu generálneho riaditeľa RTVS, za osoby spadajúce do osobnej pôsobnosti ústavného zákona a tieto osoby z titulu výkonu funkcie zástupcu generálneho riaditeľa RTVS nevedol v zozname verejných funkcionárov, ktorý je prístupný na webovom sídle národnej rady. S poukazom na túto dlhoročnú prax výboru považuje navrhovateľ jeho závery, ku ktorým dospel v preskúmanom rozhodnutí, za prekvapivé a nepredvídateľné.

17. Ak by sa čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona mal vzťahovať aj na zástupcu generálneho riaditeľa verejnoprávneho vysielateľa, ústavodarca by to nepochybne v ustanovení vyjadril explicitne tak, ako to robí v iných ustanoveniach čl. 2 ods. 1 ústavného zákona, kde ako verejných funkcionárov explicitne pomenúva aj „zástupcov“ [napr. čl. 2 ods. 1 písm. j), k), u), za), zb), ze) a zl)].

18. Niet relevantného rozdielu medzi zástupcom ustanoveným podľa § 17 ods. 2 zákona o STVR a zástupcom dočasne ustanoveným podľa § 30 ods. 7 zákona o STVR z dôvodu, že generálny riaditeľ ešte nie je ustanovený. Rozdielne zaobchádzanie samé osebe nemusí predstavovať porušenie niektorého základného práva alebo slobody, čo však nebráni konštatovaniu porušenia zákazu diskriminácie v kontexte dotknutého základného práva. V danom prípade sú dotknuté práva na ochranu majetku z dôvodu uloženej majetkovej sankcie (čl. 20 ústavy), právo na ochranu súkromia (čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy) a právo na vykonávanie verejnej funkcie (čl. 30 ods. 4 ústavy). Navrhovateľ je toho názoru, že výbor v danom prípade konal aj v rozpore s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy a čl. 30 ods. 4 ústavy, v rozpore s čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy a v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy.

19. Navrhovateľ poukazuje na absenciu potrebnej novelizácie ústavného zákona zákonom o STVR, keď došlo zároveň k zriadeniu novej verejnoprávnej inštitúcie STVR, avšak táto skutočnosť nebola

formou novelizácie premietnutá do ústavného zákona v tom zmysle, že by došlo k zmene znenia ustanovenia čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona tak, aby do osobnej pôsobnosti tohto ústavného zákona boli zahrnutí generálny riaditeľ STVR a členovia rady STVR. V dôsledku tejto skutočnosti sa ustanovenie čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona stalo od 1. júla 2024 obsolentným a nemožno z neho vyvodzovať osobnú pôsobnosť na generálneho riaditeľa STVR a ani na členov Rady Slovenskej televízie a rozhlasu.

20. Nie je právne prípustné ustanovenie čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona interpretovať spôsobom, že bolo zmenené ustanovením § 30 ods. 13 zákona č. 157/2024 Z. z., keďže by išlo o popretie princípu nadradenosti právneho predpisu vyššej právnej sily voči právnomu predpisu nižšej právnej sily. Práva a povinnosti, ktoré ústavný zákon ukladal generálnemu riaditeľovi RTVS, neboli právami a povinnosťami RTVS. Z tohto z titulu právneho nástupníctva STVR po RTVS podľa § 30 ods. 1 zákona č. 157/2024 Z. z. nemožno vyvodzovať žiadny záver o kontinuite funkcie generálneho riaditeľa STVR po funkcii generálneho riaditeľa RTVS.

21. K neopodstatnenosti aplikácie čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona navrhovateľ uvádza, že toto ustanovenie vymedzuje jednotlivé kategórie funkcií, na ktoré sa tento ústavný zákon vzťahuje. Navrhovateľ je toho názoru, že ustanovenie čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona sa vťahuje na tie osoby, keď štát ako subjekt práva realizujúci práva priznané mu príslušným právnym predpisom navrhuje alebo ustanovuje do funkcie štatutárneho orgánu, člena štatutárneho orgánu, člena riadiaceho orgánu, člena kontrolného orgánu alebo dozorného orgánu právnickej osoby, osoby ako zástupcov svojich záujmov. Ide štandardne o nominácie do orgánov obchodných spoločností, pri ktorých štát napríklad ako akcionár alebo spoločník pri výkone práv akcionára alebo spoločníka ustanovuje osoby do orgánov týchto spoločností. Vnímať generálneho riaditeľa STVR, zástupcu štatutárneho orgánu STVR pri výkone ich funkcií ako osoby zastupujúce záujmy štátu, by bolo v rozpore so samotnou podstatou právnej formy STVR ako verejnoprávnej inštitúcie. STVR nie je právnickou osobou s majetkovou účasťou štátu, ale nezávislou verejnoprávnou inštitúciou. Aj z tohto dôvodu je ich subsumovanie pod ustanovenie čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona neprípustné.

22. Ustanovenie čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona vyžaduje, aby išlo o osobu, ktorú do danej funkcie priamo alebo nepriamo navrhuje alebo ustanovuje štát alebo právnická osoba so stopercentnou majetkovou účasťou štátu. V prípade vymenovania zástupcu štatutárneho orgánu STVR nejde o výkon práva štátu. Ide o operatívne rozhodnutie realizované konkrétnym funkcionárom. Navrhovateľ v neposlednom rade poukazuje na to, že v zmysle § 19 ods. 1 zákona o STVR generálneho riaditeľa STVR volí rada STVR. Generálny riaditeľ STVR teda nie je do funkcie ustanovovaný štátom, ale vnútorným orgánom verejnoprávnej inštitúcie. Ak teda generálneho riaditeľa STVR nemožno považovať za verejného funkcionára podľa ustanovenia čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona, tak potom nemožno v zmysle uvedeného ustanovenia považovať za verejného funkcionára spadajúceho do osobnej pôsobnosti ústavného zákona ani jeho zástupcu.

23. Navrhovateľ napokon konštatuje, že z uvedených dôvodov nemal povinnosť podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., a preto ani nemohol túto povinnosť porušiť.

III. Predbežné prerokovanie návrhu

24. Ústavný súd vo veciach týkajúcich sa konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov judikoval, že zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (IV. ÚS 177/07, III. ÚS 141/2010, II. ÚS 188/2014).

25. Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním *sui generis* upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018). V takomto konaní musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

26. Ústavný súd podľa § 234 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) preskúma, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „príslušný orgán verejnej moci“) je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi prepismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

27. Podľa § 234 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd prihliadne iba na tie pochybenia príslušného orgánu verejnej moci, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd.

28. Ustanovenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona upravuje povinnosť verejných funkcionárov (uvedených v čl. 2 ods. 1 ústavného zákona) podať písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) orgánu určenému v čl. 7 ods. 5 ústavného zákona, a to do 30 dní odo dňa, keď sa ujali výkonu verejnej funkcie a počas jej výkonu vždy do 30. apríla.

29. Ústavný zákon sa podľa čl. 2 ods. 1 vzťahuje okrem iných aj na funkciu generálneho riaditeľa RTVS a členov rady RTVS [čl. 2 ods. 1 písm. v)], štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu, členov riadiaceho orgánu a členov kontrolného orgánu alebo dozorného orgánu právnických osôb, ktorých do funkcie priamo alebo nepriamo navrhuje alebo ustanovuje štát alebo právnická osoba so stopercentnou majetkovou účasťou štátu [čl. 2 ods. 1 písm. zc)].

30. Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona je na účely tohto ústavného zákona verejným funkcionárom každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1.

31. Podľa § 17 ods. 1 zákona o STVR generálny riaditeľ je štatutárnym orgánom STVR, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. Generálny riaditeľ rozhoduje o všetkých otázkach týkajúcich sa STVR, ktoré nie sú podľa tohto zákona vyhradené do výlučnej pôsobnosti rady.

32. Podľa prechodného ustanovenia § 30 ods. 1 zákona o STVR, Rozhlas a televízia Slovenska zriadená podľa doterajších predpisov sa ku dňu účinnosti tohto zákona zrušuje. Slovenská televízia a rozhlas sa ku dňu účinnosti tohto zákona stáva právnym nástupcom Rozhlasu a televízie Slovenska a preberá všetky jeho práva a povinnosti ku dňu účinnosti tohto zákona.

33. Podľa prechodného ustanovenia § 30 ods. 7 zákona o STVR funkciu generálneho riaditeľa STVR podľa tohto zákona vykonáva odo dňa účinnosti tohto zákona do zvolenia prvého generálneho riaditeľa zástupca štatutárneho orgánu, ktorého vymenuje predseda národnej rady; za zástupcu štatutárneho orgánu možno vymenovať osobu, ktorá spĺňa podmienky podľa § 18 ods. 1 písm. b) až d) (zákon v týchto ustanoveniach upravuje podmienky na výkon funkcie generálneho riaditeľa, pozn.). Zástupca štatutárneho orgánu podľa prvej vety je oprávnený do zvolenia prvého generálneho riaditeľa vykonávať len úkony, ktoré súvisia s bežnou prevádzkou Slovenskej televízie a rozhlasu, a nesmie uzatvárať zmluvy v oblasti investícií a v oblasti výroby programu a vysielania Slovenskej televízie a rozhlasu, ktorých výška plnenia presahuje sumu 200 000 eur vrátane dane z pridanej hodnoty.

34. Podľa § 30 ods. 9 zákona o STVR osobe vykonávajúcej funkciu generálneho riaditeľa podľa odsekov 7 a 8 prináleží za výkon funkcie mesačná odmena v sume mesačnej mzdy generálneho riaditeľa Rozhlasu a televízie Slovenska podľa doterajších predpisov.

35. Podľa § 30 ods. 13 zákona o STVR ak sa v doterajších právnych predpisoch používa pojem „Rozhlas a televízia Slovenska“ vo všetkých tvaroch, rozumie sa tým „Slovenská televízia a rozhlas“ v príslušnom tvare.

36. Základným argumentom navrhovateľa je tvrdenie, že sa na neho nevzťahuje osobná pôsobnosť ústavného zákona, pretože je v postavení dočasne menovaného zástupcu generálneho riaditeľa STVR, pričom pozícia dočasne ustanoveného zástupcu generálneho riaditeľa STVR nie je subsumovateľná pod žiadne písmeno ustanovenia čl. 2 ods. 1 ústavného zákona, resp. nemôže, tak ako to tvrdí výbor, spĺňať súčasne charakteristiku verejného funkcionára podľa ustanovenia čl. 2 ods. 1 písm. v), ako aj písm. zc) ústavného zákona. V prerokúvanom prípade nie je sporné to, že navrhovateľ oznámenie nepodal. Sporné je posúdenie otázky, či sa na navrhovateľa vzťahuje pôsobnosť ústavného zákona a z toho vyplývajúca povinnosť podať písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Úlohou ústavného súdu v tomto konaní bolo teda preskúmanie nevyhnutného predpokladu, či odporca ako orgán verejnej moci, ktorý vo veci konal, vydal rozhodnutie, ktoré spĺňa všetky kritériá vyžadované právnou úpravou, tzn. disponuje zákonom požadovanou kvalitou, ktorej súčasťou je právo navrhovateľa na jeho dostatočné odôvodnenie, v ktorom dostane odpoveď na podstatné skutočnosti objasňujúce jeho skutkový a právny základ.

37. Ústavný zákon v čl. 2 ods. 1 vymedzuje okruh rôznych verejných funkcií, na ktoré sa vzťahuje jeho pôsobnosť. Okrem iných sa ústavný zákon vzťahuje aj na generálneho riaditeľa RTVS [čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona]. Možno súhlasiť s navrhovateľom, že doslovné znenie ústavného zákona v ustanovení čl. 2 ods. 1 písm. v) používa pojem generálny riaditeľ RTVS. V tomto ohľade

je ale nezanedbateľnou skutočnosťou, že právnym nástupcom RTVS sa s účinnosťou od 1. júla 2024 stala STVR, pričom v oboch prípadoch ide o verejnoprávnu inštitúciu, ktorá poskytuje službu verejnosti v oblasti televízneho vysielania a rozhlasového vysielania (§ 2 ods. 1 zákona o STVR a § 2 zákona 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a je financovaná zo štátneho rozpočtu prostredníctvom nárokovateľného príspevku v sume najmenej 0,12 % z hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky (§ 27 zákona o STVR a § 21 zákona 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Argumentácia navrhovateľa k nedostatku osobnej pôsobnosti ústavného zákona v tejto časti v dôsledku zániku RTVS s právnym nástupcom STVR vychádza z gramatického výkladu čl. 2 ods. 1 písm. v) ústavného zákona.

38. Striktný gramatický výklad predmetného ustanovenia ústavného zákona v tomto prípade je podľa názoru ústavného súdu v rozpore so zmyslom a účelom sledovaným ústavným zákonom. Bolo by výsostne formalistické neprihliadnuť na podstatu obsahu tohto ustanovenia ústavného zákona, kedy je zrejmé, že zákonodarca považoval osobu, ktorá vykonáva funkciu generálneho riaditeľa verejnoprávneho vysielateľa, za takú, ktorá jednoznačne spadá pod charakteristiku verejného funkcionára s tomu zodpovedajúcimi právami a povinnosťami a ako takú ju výslovne v uvedenom ustanovení aj uviedol. Navrhovateľom predostretá interpretácia by bránila efektívnemu naplneniu účelu sledovaného ústavným zákonom, znemožňovala by preverenie plnenia ústavného zákona a súčasne umožňovala verejnému funkcionárovi porušovať povinnosť uloženú mu týmto ústavným zákonom (podobne ku gramatickému výkladu niektorých ustanovení ústavného zákona zaujal stanovisko ústavný súd napríklad v náleze sp. zn. I. ÚS 291/2023, pozn.). S ohľadom na zmysel a účel ústavného zákona, na verejný záujem pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s verejným záujmom potom nereflektovanie právneho nástupníctva konkrétne označeného subjektu verejnoprávneho vysielateľa v texte ústavného zákona nemožno vnímať ako vyňatie jeho generálneho riaditeľa z práv a povinností verejného funkcionára. Prihliadajúc na účel ústavného zákona, je preto zmysel právnej normy čl. 2 ods. 1 písm. v) potrebné vykladať širšie, ako by to vyplývalo z rozsahu doslovného znenia textu príslušnej právnej normy.

39. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že generálny riaditeľ verejnoprávneho vysielateľa je verejným funkcionárom spadajúcim pod osobnú pôsobnosť ústavného zákona v čl. 2 ods. 1 písm. v) povinným splniť si svoju povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

40. Ústavný zákon vo svojich ustanoveniach nerozlišuje, či sa vzťahuje iba na osobu, ktorá bola do tejto funkcie vymenovaná na základe výberového konania, alebo aj na osobu, ktorá je výkonom tejto funkcie iba poverená, no prakticky vykonáva všetky právomoci generálneho riaditeľa (podobne I. ÚS 383/2011). Preto je potrebné vyjadriť sa k otázke, z akého dôvodu ústavodarca zaradil do okruhu týchto funkcionárov aj generálneho riaditeľa RTVS. Z účelu ústavného zákona, ktorým je chrániť verejný záujem, nepochybne vyplýva, že to podmieňujú právomoci, ktorými táto osoba disponuje. Rozhodujúcim kritériom, pre ktoré je generálny riaditeľ verejnoprávneho vysielateľa funkcionárom, na ktorého sa vzťahuje pôsobnosť ústavného zákona, sú jeho právomoci riadiť činnosť verejnoprávnej inštitúcie v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania, konať

v jej mene a spravovať jej majetok. Rozhodujúce sú jeho kompetencie, s čím je spojená potreba chrániť verejný záujem.

41. Navrhovateľ bol predsedom národnej rady menovaný za zástupcu štatutárneho orgánu podľa prechodného ustanovenia § 30 ods. 7 zákona o STVR, aby dočasne *expressis verbis* „vykonával funkciu generálneho riaditeľa“ STVR až do zvolenia prvého generálneho riaditeľa. Nejde teda o zástupcu v zmysle § 17 ods. 2 zákona o STVR menovaného generálnym riaditeľom, ale zástupcu menovaného predsedom národnej rady priamo na plnenie funkcie generálneho riaditeľa, pričom dočasnosť jeho menovania súvisí so špecifickosťou situácie, zánikom právneho subjektu RTVS a vznikom jeho právneho nástupcu STVR, potrebou kreovania rady STVR a voľbou nového generálneho riaditeľa. Do rozsahu právomocí navrhovateľa, ktoré zo zákona zodpovedajú právomociam generálneho riaditeľa, patrí riadenie činnosti STVR a konanie v jej mene. Navrhovateľ v súčasnosti rozhoduje o všetkých otázkach týkajúcich bežnej prevádzky v STVR, ktoré nie sú podľa zákona vyhradené do výlučnej pôsobnosti rady, a zároveň mu vyplývajú ďalšie obmedzenia z § 30 ods. 7 zákona o STVR. Ani zákonom upravené obmedzenia právomoci navrhovateľa však nič nemenia na tom, že navrhovateľ je až do zvolenia nového generálneho riaditeľa jediným štatutárnym orgánom tejto verejnoprávnej inštitúcie s právomocou riadiť ju, konať v jej mene a v zákonom definovaných mantineloch spravovať jej majetok. Zároveň je navrhovateľ ako štatutárny orgán STVR zapísaný aj v obchodnom registri. Právne postavenie navrhovateľa ustanoveného podľa § 30 ods. 7 zákona o STVR teda zodpovedá právnomu postaveniu generálneho riaditeľa verejnoprávneho vysielateľa, a to bez ohľadu na formálne označenie funkcie, ktorú zastáva.

42. Vzhľadom na uvedené skutočnosti potom odporuje účelu ústavného zákona, aby navrhovateľ, ktorý disponuje právomocami generálneho riaditeľa verejnoprávneho vysielateľa, nepodliehal pôsobnosti ústavného zákona. Podľa ústavného súdu aj osoba, ktorá vykonáva funkciu generálneho riaditeľa verejnoprávneho vysielateľa iba dočasne, bez ohľadu na jej formálne označenie ako zástupcu generálneho riaditeľa je plne zodpovedná za výkon tejto funkcie, riadenie inštitúcie a spravovanie jej majetku, a preto nemožno namietat, že by sa na ňu nevzťahovala povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

43. Pokiaľ navrhovateľ namieta prekvapivosť rozhodnutia výboru s odôvodnením, že zástupca generálneho riaditeľa RTVS nikdy v minulosti v rozhodovacej činnosti výboru nebol považovaný za verejného funkcionára, ústavný súd poukazuje na už uvedený charakter funkcie, ktorú zastáva navrhovateľ podľa § 30 ods. 7 zákona o STVR, nie ako zástupca podľa § 17 ods. 2 zákona o STVR. Vzhľadom na uvedené nemohol pri rozhodovaní výboru o veci navrhovateľa nastať posun, resp. odklon on jeho doterajšej rozhodovacej činnosti, rozhodnutím výboru nedošlo ani k rozšíreniu osobnej pôsobnosti ústavného zákona na zástupcov generálneho riaditeľa verejnoprávneho vysielateľa podľa § 17 zákona o STVR. O to viac, že výbor správne poukázal na špecifické postavenie navrhovateľa a svoje rozhodnutie podporil aj relevantnou judikatúrou ústavného súdu.

44. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. v) vznikla povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, považuje ústavný súd odôvodnenie namietaného rozhodnutia v časti týkajúcej sa osobnej pôsobnosti čl. 2 ods. 1 písm. zc) za podpornú argumentáciu, ktorá nič nemení na správnosti záverov namietaného rozhodnutia, pokiaľ ide o povinnosť navrhovateľa v zákonnej lehote podať predmetné oznámenie.

45. Po zvážení všetkých skutočností dospel ústavný súd k záveru, že navrhovateľ mal podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona do 30 dní odo dňa, keď prevzal poverenie na výkon funkcie, ktorým sa ujal funkcie generálneho riaditeľa. Poverenie na výkon funkcie prevzal navrhovateľ 1. júla 2024, preto mal oznámenie podať najneskôr do 31. júla 2024. Keďže navrhovateľ oznámenie nepodal, čo medzi účastníkmi ani nebolo sporné, výbor mu správne uložil podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) v spojení s čl. 9 ods. 17 ústavného zákona pokutu. Na tomto základe ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde návrh odmietol ako zjavne neopodstatnený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu